Beden E?itimi ve Spor Ö?retmeni Kaynakl? Alg?lanan Özerklik Deste?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beden E?itimi ve Spor Ö?retmeni Kaynakl? Alg?lanan Özerklik Deste?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17431

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Beden E?itimi ve Spor Ö?retmeni Kaynakl? Alg?lanan Özerklik Deste?i Ölçe?i, ö?rencilerin beden e?itimi ve spor ö?retmenlerinden alg?lad?klar? özerklik deste?i düzeyini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Bu ölçek, ö?rencilerin aktif spor ve ?iddetli egzersiz yapma ba?lam?nda ö?retmenleri taraf?ndan kendilerine sunulan seçenekleri, tercihleri ve imkanlar? ne ölçüde alg?lad?klar?n? belirlemeyi hedefler. Ölçek, 2019 y?l?nda Selin Burucu taraf?ndan yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? olup, psikometrik analizler sonucunda güçlü güvenirlik ve tek boyutlu yap? geçerli?i sergilemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Özerklik deste?i, beden e?itimi, spor ö?retmeni, alg?lanan destek, Öz Belirleme Teorisi, güdülenme, psikometri.

Yazarlar

Selin Burucu

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin beden e?itimi derslerinde aktif spor ve ?iddetli egzersiz yapmalar? konusunda beden e?itimi ve spor ö?retmenleri taraf?ndan sa?lanan özerklik deste?i düzeyini bilimsel olarak ölçmektir. Ölçek, alg?lanan özerklik deste?inin ö?rencilerin güdülenme düzeyi ve optimal performans duygu durumu ile ili?kisini inceleyen daha kapsaml? bir çal??man?n parças? olarak hizmet vermi?tir.

Ölçek, e?itim ortamlar?nda ö?retmen davran??lar?n?n ö?renci motivasyonu ve içselle?tirme süreçleri üzerindeki etkilerini incelemek isteyen ara?t?rmac?lar için de?erli bir araç sunmaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan **Alg?lanan Özerklik Deste?i** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle Öz Belirleme Teorisi (ÖBT) çerçevesinde ele al?n?r ve bireyin çevresindeki önemli figürlerin (bu durumda beden e?itimi ö?retmeni) bireyin seçim yapma, kararlar?n? yönlendirme ve ki?isel ilgi alanlar?n? takip etme ihtiyac?n? ne kadar destekledi?ini ifade eder.

Beden e?itimi ortam?nda özerklik deste?i, ö?renciye egzersiz türü ve yo?unlu?u konusunda seçenek sunma, ö?rencinin duygusal kaynaklar?n? anlama ve ö?rencinin bak?? aç?s?n? kabul etme gibi davran??larla somutla??r. Ölçek, ö?rencinin ö?retmenin bu destekleyici davran??lar?n?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ne ölçüde deneyimledi?ini ve alg?lad???n? de?erlendirir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, **Temel Bile?enler Faktör Analizi** (TBFA) ve Varimaks Dönü?türme yöntemi kullan?larak incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in beklenen ?ekilde **tek boyutlu yap?y?** destekledi?i tespit edilmi?tir. Bu tek boyutlu yap?, ölçek maddelerinin toplam varyans?n %51.10'unu aç?klad???n? göstermektedir. Bu bulgu, ölçe?in teorik olarak amaçlad??? özerklik deste?i yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?üne dair önemli bir kan?tt?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenirli?ini belirlemek amac?yla **Cronbach Alfa** iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanm??t?r. Çal??man?n güvenirlik analizi bulgular?na bak?ld???nda, Cronbach Alfa katsay?s?n?n yüksek düzeyde 0.91 oldu?u bulunmu?tur. Bu de?er, 12 maddeden olu?an ölçekteki maddelerin birbiriyle yüksek düzeyde tutarl? oldu?unu ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, **Temel Bile?enler Faktör Analizi** (TBFA) ile detayl? olarak incelenmi?tir. Analizde **Varimaks Dönü?türme** tekni?i kullan?lm?? olup, sonuçlar ölçe?in 12 maddesinin tek bir faktör alt?nda topland???n? do?rulam??t?r. Bu tek faktör, varyans?n %51.10'unu aç?klamaktad?r. Bu bulgular, ölçe?in **alg?lanan özerklik deste?i** yap?s?n? tutarl? bir ?ekilde ölçen güçlü bir yap?sal bütünlü?e sahip oldu?unu ortaya koymaktad?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? özgün bir ölçektir.)

Format: 12 maddeden olu?an öz bildirim ölçe?i.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Beden e?itimi derslerine kat?lan ortaokul ve lise ö?rencileri).

Ya? Grubu: E?itim ça?? ö?rencileri.

Popülasyon Detaylar?: Beden e?itimi derslerine düzenli olarak kat?lan ve ö?retmenlerinden ald?klar? deste?i de?erlendirebilecek düzeydeki ö?renciler.

Test Metodolojisi: Ölçek, 7'li Likert tipi derecelendirme kullan?r. Yan?t seçenekleri 1 (**tamamen**

ARABPSYCHOLOGY.COM

kat?lm?yorum) ile 7 (**tamamen kat?l?yorum**) aras?nda de?i?mektedir.

Anahtar Kelimeler

Faktör analizi, Cronbach Alfa, psikometri, e?itim bilimleri, fiziksel aktivite, özerklik alg?s?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: selinburucu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü (Tez çal??mas?n?n yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Geli?tirme Y?l?: 2019

?zinler ve Ücret: Ölçek, yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Akademik veya ticari amaçl? kullan?mdan önce sorumlu yazar Selin Burucu ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal yüksek lisans tezi YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Burucu, S. (2019). *Beden e?itimi derslerinde alg?lanan özerklik deste?inin güdülenme düzeyi ve optimal performans duygu durumu ile ili?kisi* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: beden-egitimi-ve-spor-ogretmeni-kaynakli-algilanan-ozerklik-destegi-olcegi-toad.pdf

Beden E?itimi ve Spor Ö?retmeni Kaynakl? Alg?lanan Özerklik Deste?i Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 12 maddeden olu?maktad?r.

1m: Beden E?itimi ve Spor ö?retmenimin, beden e?itimi dersinde aktif spor ve/veya ?iddetli egzersiz yapmam konusunda bana seçenek, tercih ve imkan sa?lad???n? hissediyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM

12m: Beden E?itimi ve Spor ö?retmenimin, beden e?itimi dersinde yapt???m aktif spor ve/veya ?iddeti egzersizle ilgili tavsiyesine güvenirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM